୩୧

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

(United Nations' Peace Activities)

ଶାନ୍ତିସ୍ଥାପନ ବିଶ୍ୱ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତକାମ୍ୟ । ଶାନ୍ତି ବିନା ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସମାଜିକ ପ୍ରଗତି ଅସମ୍ଭବ । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ବିକାଶ ଫଳରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ସଂଘର୍ଷ ବିଶେଷ ଭାବରେ ବିନାଶକାରୀ ଓ ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ଓ ସେଥିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକାଂଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯୁଦ୍ଧର ବିଭୀଷିକାକୁ ଅଙ୍ଗେ ନିଭେଇଛନ୍ତି, ଯାହାଫଳରେ ବିଶ୍ୱର ନେତୃବୃନ୍ଦ ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହାତ ମିଳାଇଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମସାମୟିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସବୁ ଅଂଗ ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଓ ମହାସଚିବଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାରାହାରି ୩୦୦ ଗୋଟି ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗଲାଣି; ମାତ୍ର ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ– ଏଥିପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟଟି ପାଠ କରି ସାରିବା ପରେ ଆମେ ଜାଣିପାରିବା :-

- ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ କେଉଁ କେଉଁ ଉପାୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ଓ ତା'ର ସୂଚନା ।
- ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର କିପରି ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ।
- ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭାବ ।
- ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ୟମ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ।
- ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରୁଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ତରଫରୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
- ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଉଦ୍ୟମର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ।

୩୧.୧. ବିବିଧ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଭୂମିକାର ଅନେକଗୁଡିଏ ଦିଗ ଅଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥା'ନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତାର ସଂପର୍କ ରକ୍ଷା କରିବା, ଅନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ବ୍ୟାପାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନ କରିବା, ବିନା ବଳ ପ୍ରୟୋଗରେ ବିବାଦର ସମାଧାନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ହେଲା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଯୁକ୍ତ

Notes

ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଘୋଷଣାନାମା ଓ ସଂକଳ୍ପମାନ ଗୃହୀତ ହୋଇଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଅବଶ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ମାନିବାକୁ ବାଧ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଅଛି । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି, ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାତିଛନ୍ତି । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଚେଷ୍ଟାରେ ଲାଗିଅଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ -୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ବିବାଦକୁ ନେଇ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଲଢ଼େଇ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେତେବେଳେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦୁଇଦେଶକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଲଢ଼େଇ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ବିଲୋପ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆସିଛି । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଚାରିଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :-

୧। ମଧ୍ୟସ୍ଥିକରଣ ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଜରିଆରେ ଓ କୌଣସି ସାମରିକ ବାହିନୀର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ବୁଝାମଣାରେ ପହଂଚିବା;

୨। ଯୁଦ୍ଧରେ ସଂପୃକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଗୁଳିଗୁଳା ବିନିମୟ ବଦଳରେ ଅଲଗା ଅଲଗା ରଖି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାକରିବା;

୩। କିଛି ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଅଂଚଳରେ ବଳପୂର୍ବକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା;

୪। ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍ ଓ ରାସାୟନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ହ୍ରାସ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ଚାରିଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଅଛି ।

୩୧.୨. ମଧ୍ୟସ୍ଥିକରଣ ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟା

ପ୍ରାୟ ବାରଗୋଟି ବିବାଦରେ, ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ହୋଇ କେତେବେଳେ ସଫଳତା ହାସଲ କରିପାରିଛି ତ କେତେବେଳେ ସଫଳ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ମଧ୍ୟସ୍ଥି କରଣ ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେଉଁଥିରେ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ସଂଗଠନ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଥାଏ । ମଧ୍ୟସ୍ଥି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ । ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବନ୍ଧୁତା ଓ ନିରପେକ୍ଷତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ବିଧେୟ । ସମସ୍ୟା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବା ପକ୍ଷମାନେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ସମସ୍ୟାରେ ସଂପୃକ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ମୁହାଁ ମୁହିଁ କରି କଥାବର୍ତ୍ତା କରାଇବା ଓ ବୁଝାମଣା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା, ମଧ୍ୟସ୍ଥିର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏ ସବୁ ଯଦିଓ କଷ୍ଟଦାୟକ ବ୍ୟାପାର ତଥାପି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ନୂତନ ଅନୁଭୂତି ଆହରଣ କରେ ।

୧୯୫୦ ମସିହାରେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ କାଶ୍ମୀର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ପଠାଇଥିଲେ; ମାତ୍ର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇ ନଥିଲା । ୧୯୬୨ ମସିହାରେ କ୍ୟୁବାର କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ସଙ୍କଟ ଅନ୍ୟ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉଦାହରଣ, ଯେଉଁଥିରେ ମହାସଚିବ ୟୁ. ଥାଣ୍ଟଙ୍କର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ପୂର୍ବତନ ସୋଭିଏତ୍ ୟୁନିଅନ୍ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ମୁହାଁମୁହିଁ ହେବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରା ଯାଇ ପାରିଥିଲା । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଆଫଗାନସ୍ଥାନରୁ ସୋଭିଏତ୍ ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀର ଅପସାରଣ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଭଳି ୧୯୯୧ ମସିହାରେ କାମ୍ବୋଡିଆ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୋମାଲିଆ,

ସାଇପ୍ରସ୍ ଓ ପଶ୍ଚିମ ସାହାରାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ, ନିଷିଦ୍ଧ ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ଓ ଆନୁସଙ୍ଗୀକ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ନିରପେକ୍ଷ ତଦନ୍ତରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଆରବ-ଇସ୍ରାଏଲ ସୀମା ବିବାଦ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସମାଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶାନ୍ତିପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍‌ରେ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ପ୍ରାଚୀର ତିଆରି କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌କୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

୩୧. ୩. ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ (Binding Sanctions)

ବିବାଦ ଉପୁଜିଲେ ପ୍ରଥମେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଓ ଆପୋଷ ମିଳାମିଶା ଜରିଆରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାକରିଥାଏ । ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପାଇଁ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପରାମର୍ଶ ଓ ଉପଦେଶକୁ ଉପେକ୍ଷା କଲେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସେମାନଙ୍କର କିଛି କରିପାରିବନାହିଁ ବୋଲି ଭାବିବା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ୟୁନିଟ୍ ୩୦ରେ ପାଠ କରି ଅଛ ଯେ କୌଣସି ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିନା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ବିବାଦୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଣସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ଅଣ-ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସବୁ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ତାକୁ ବାସନ୍ଦକରା ଯାଇପାରେ ଓ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇପାରେ । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅର୍ଥ କେବଳ ସାମରିକ ଶକ୍ତିପ୍ରୟୋଗ ନୁହେଁ । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅଣ- ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକହେଲା – ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତ ଏହାର କୂଟନୈତିକ ସଂପର୍କ ଛିନ୍ନ କରିବା, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବିକ୍ରୀ ଉପରେ ଅଙ୍କୁଶ ଲଗାଇବା, ତୈଳଜାତ ପଦାର୍ଥ ଓ ଔଷଧ ଆଦି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉପରେ ଆମଦାନୀ ଓ ରପ୍ତାନୀ ନିଷିଧ କରିବା, ବିଦେଶରେ ଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ରାଶିକୁ ଅକାମୀ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଏହା ଫଳରେ ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ର ଆପତ୍ତିଜନକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ବିରତ ରହିବ ।

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୫ଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅଣ-ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ଆସିଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ଏହିପରି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀର ବାରମ୍ବାର ତାଗିଦ୍ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଗୋରାସରକାର ସେଠାରେ ବାସ କରୁଥିବା କଳାଲୋକ ଓ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଭେଦ ନୀତି ପୋଷଣ କରିଆସୁଥିଲା । ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଣ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଗଲା । ଏପରିକି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କ୍ରୀଡାରେ ଭାଗନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ବାରଣ କରାଗଲା । ଯାହା ଫଳରେ ସର୍ବଶେଷରେ ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ବିଶ୍ୱର ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଦ୍ୱେଷ ନୀତିର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟାଇଲା । ସେହିପରି ୧୯୯୦ ମସିହାରେ ଇରାକ୍ ଯେତେବେଳେ ପଡୋଶୀ କୁଏଟ୍ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କଲା, ତା' ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତୈଳ କ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା, ଖାଦ୍ୟ ଓ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଦେଶକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯୋଗାଯୋଗ ସଂପର୍କ ଛିନ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ବିଦେଶୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ରାଶିଗୁଡ଼ିକୁ ଅକାମୀ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବହୁଦିନଧରି ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଇରାକ୍ ଓ ଏହାର ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେହିପରି ଅନେକ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀ ସଂଗଠନକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅର୍ଥ

Notes

ସାହାଯ୍ୟ ବନ୍ଦକରିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୧, ୨୦୦୧ ମସିହାରେ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀଙ୍କର ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହିପରି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି । ଆମକୁ ମନେରଖିବାକୁ ହେବଯେ ଏଭଳି ଆନ୍ତର୍ଘାତୀ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ ହେଉନାହିଁ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟଠାରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରୁଛନ୍ତି ।

୩.୧.୧ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ଠିକ୍ କି ଭୁଲ୍ ଲେଖ ।

୧। ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ବର୍ତ୍ତମାନର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ସଂଗଠନ ହେଉଛି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ । (ଠିକ୍/ଭୁଲ୍)

୨। ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିବାଦର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଘୋଷଣା ନାମ ଓ ସଂକଳ୍ପକୁ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । (ଠିକ୍ /ଭୁଲ୍)

୩। ସବୁପକ୍ଷର ଆସ୍ଥାଭାଜନ ନହେଲେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମଧ୍ୟସ୍ଥିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ ହେବନାହିଁ । (ଠିକ୍ /ଭୁଲ୍)

୪। ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଅଧିକୃତ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ଅଂଚଳରେ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିଥିଲା । (ଠିକ୍/ ଭୁଲ୍)

୫। ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା 'ଅଣ-ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ' ନିଷ୍ପତ୍ତି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । (ଠିକ୍ /ଭୁଲ୍)

୩୧.୪. ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ (Authorization for Military Action)

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଏକ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି; ମାତ୍ର ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ପୂର୍ବତନ ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷ ପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ମତପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଅଛି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଏତେ ବର୍ଷପରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ନିଜର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ନାହିଁ; ଯିଏକି ଆକ୍ରମଣ କାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ପୂର୍ବତନ ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧ କାରଣରୁ ଆକ୍ରମଣ କାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସହଜ ହେଲା ନାହିଁ; ପରନ୍ତୁ ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଦୁଇଶକ୍ତିଶାଳୀ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯୁଦ୍ଧରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାଲି ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ, ବରଂ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ 'ଭିଟୋ' କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ । ତେଣୁ ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଚଳାବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଫଳରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କଲା ।

୧୯୫୦ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତର କୋରିଆ, ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କଲା ସେତେବେଳେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ତା'ର ସହଯୋଗୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପତାକା ବ୍ୟବହାର କରି ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆକୁ ଉତ୍ତର କୋରିଆ କବଳରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାର ପ୍ରାୟ ଚାଳିଶ ବର୍ଷପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ କୁଏଟ୍ ରୁ ଇରାକ୍ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଅପସାରଣ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଓ ତା'ର ସହଯୋଗୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । ୧୯୯୧ ମସିହାରେ ଇରାକ୍ ପରାସ୍ତ ହେବାପରେ ଏହାର ସମାପ୍ତି ଘଟିଲା । ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ନେତୃତ୍ୱରେ ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଉପସାଗରୀୟ ଯୁଦ୍ଧ ।

ଆମେରିକା ଓ ସୋଭିଏତ୍ ଋଷ୍ ମଧ୍ୟରେ ଶୀତଳଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ଆଶାକରାଯାଉଥିଲା । ଦୁଃଖର କଥା ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅନ୍ତରାଳରେ କେବଳ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ରହିଲା । ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବ ବୃହତ୍ ସାମରିକ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଉପେକ୍ଷା କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହିଭଳି ସମୟରେ ଲାଇବେରିଆ,ସୋମାଲିଆ, ପୂର୍ବତନ ଯୁଗୋସ୍ଲୋଭିଆରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିବାଦ ମୁଣ୍ଡଟେକିଲା । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ତା'ର ସାମରିକ ବାହିନୀକୁ ସେଠାକୁ ପଠାଇଥିଲା । ସୋମାଲିଆ (୧୯୯୨), ବୋସନିଆ (୧୯୯୩), ହାଇଟି (୧୯୯୪) ଲାଇବେରିଆ (୨୦୦୩)କୁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ନେତୃତ୍ୱରେ ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାମରିକ ବାହିନୀ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ପୂର୍ବ-ଟିମୋର, ରୁଆଣ୍ଡାରେ ଶାନ୍ତି ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଓ ଫ୍ରାଂନ୍ସକୁ ସୈନ୍ୟପଠାଇବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ନାଁରେ ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ହୋଇଉଠିଲା । ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଇରାକ୍ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଅନୁମତି ଲୋଡିଲା, ସେତେବେଳେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସମ୍ମତି ଓ ଅନୁମତି ବିନା ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ତା'ର ଯୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

୩୧.୫. ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା (Peace Keeping Activities)

ବିଶ୍ୱ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସାମରିକ ଶକ୍ତିକୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ ଅପେକ୍ଷା ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଅବଦାନ ଅନନ୍ୟ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମୟରେ ଏହିପରି ପଦକ୍ଷେପର ଅନୁମାନ କରାଯାଇନଥିଲା, ମାତ୍ର ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅତିଶୀଘ୍ର ଏହି ପ୍ରକାର ରଣ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କଲା । ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆରବ-ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମଥର ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଏକ ସାମରିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଦଳ ପଠାଇଥିଲା । ତା'ପରଠାରୁ – ଆଫ୍ରିକା, ଏସିଆ, ୟୁରୋପ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ପରି ଚାରିଗୋଟି ମହାଦେଶରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ତରଫରୁ ୬୦ଗୋଟି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଛି ।

କାଶ୍ମୀର ସମସ୍ୟା ନେଇ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ୧୯୪୯ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ତରଫରୁ ସାମରିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଦଳ (UNOGIP) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ଭାରତ-ପାକିସ୍ଥାନ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ୧୯୬୫ ମସିହା ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଭାରତ-ପାକିସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ମିଶନ୍ (United Nations India Pakistan Observation Mission(UNIPOM) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଏହା ୧୯୬୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ।

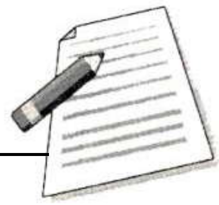

Notes

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କେତେକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ୧୯୫୬ ମସିହାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ୬୦୦୦ ସୈନ୍ୟବିଶିଷ୍ଟ ଜରୁରୀ କାଳୀନ ଫୋର୍ସ ବିନାଗୁଳିଗୁଳା ବିନିମୟରେ ଇଜିପ୍ଟରୁ ବିଦେଶୀ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଅପସାରଣ କରିପାରିଥିଲେ । ୧୯୬୦ ମସିହାରେ ଏକ ବୃହତ୍ ଶାନ୍ତି-ରକ୍ଷା ଫୋର୍ସ ନୂଆକରି ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିଦେଶୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗଠନ କରାଗଲା । ୧୯୯୩ ମସିହାରେ ଏକ ଶାନ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜରିଆରେ କାମ୍ବୋଡିଆର ପ୍ରଶାସନକୁ ଗାଦିଚ୍ୟୁତ କରି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ ନିର୍ବାଚିତ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପରେ ଏହିପରି ଅନେକ ଶାନ୍ତି-ରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରୁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସଫଳତା ମିଳିଥିବା ସ୍ଥଳେ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ କିଛି ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡିଥିଲା । ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ୟମରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଅଂଚଳ ଗୁଡିକ ହେଲା- ଯୁଗୋସ୍ଲୋଭିଆ, ସୋମାଲିଆ ଓ ରୁଆଣ୍ଡା । ଏହି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ୧୯୮୮ ମସିହାରେ ନୋବେଲ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

> ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରର ନିରପେକ୍ଷ ସାମରିକ ଓ ବେସାମରିକ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସାମିଲ୍ ହୋଇ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁତାବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଅହିଂସା ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରୁ ବିରତ କରାଇବା ଏମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧରୁ ବିରତ ରହିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଦ୍ୱେଷ ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଏକ ଉତ୍ତମ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନର ସୂତ୍ର ଖୋଜିବା ଆଦି ଏମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଥିଲା । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଦୁଇଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିବାଦର ଅବସାନ ପାଇଁ ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥା'ନ୍ତି ଓ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭିତରେ ଥିବା ବିରୋଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥା'ନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବେଳେବେଳେ ବାଧା ଉପୁଜିଥାଏ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ କିଛି ହାଲ୍କା ଅସ୍ତ୍ର ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥାନ୍ତି ଓ ଦରକାର ପଡିଲେ ସର୍ବନିମ୍ନ ବଳପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ୩୧.୨

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର-

୧। ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଙ୍କର ସହାୟତାରେ ଏକ __________ ରହିବ ।

୨। ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ __________ କୁ ଉତ୍ତର କୋରିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା ।

୩। ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଦ୍ୱାରା ୨୦୦୩ ମସିହାରେ __________ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନଥିଲା ।

୪। ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା __________ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଅଛି ।

୫। ୧୯୯୩ ମସିହାରେ ଏକ ଶାନ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା __________ ର ପ୍ରଶାସନ ନିଜହାତକୁ ନେଇଥିଲା ।

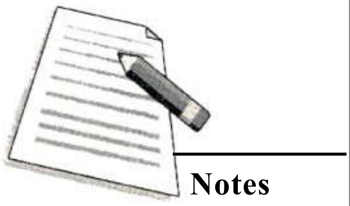

Notes

୩୧.୮ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା (Disarmament Activities)

ଏକଦା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଗଚ୍ଛିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରାଇ ଶାନ୍ତି ଅଣାଯାଇପାରେ । ମାତ୍ର ଅପରପକ୍ଷରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବଦଳରେ ଏହି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍‌ବେଗ ଓ ଆଶଙ୍କାର କାରଣ ହୋଇପାରେ । ପରମାଣୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ଯଦି କେବେ ପରମାଣୁ ଯୁଦ୍ଧ ଘଟେ, ତେବେ ଯୁଦ୍ଧରେ ସଂପୃକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ନାଗରିକମାନେ କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବେ ନାହିଁ, ବରଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱବାସୀ ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ପରମାଣୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁମାନେ ନ ମରି ବଂଚିଲେ, ସେମାନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇ ମରିବେ । ତେଣୁ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଲା ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜୀବଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ନିରାପତ୍ତା । ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଉକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା ବିପୁଳ ଅର୍ଥ ରାଶିକୁ ବିଶ୍ୱର ଦରିଦ୍ର, ନିଃସହାୟ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣର ମାନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିନଠାରୁ ଏହି ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିଜ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଅନେକ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଚୁକ୍ତି ବିବାଦୀୟ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ୧୯୬୮ ମସିହାର ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଚୁକ୍ତି (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons -NPT) । ଏହି ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ରହିତ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରରଖିବା ପାଇଁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିବାବେଳେ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ ବଢ଼େଇ ବଢ଼େଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଭାରତ ଭଳି କେତେକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏହି ପାତର ଅନ୍ତର ନୀତିକୁ ବିରୋଧ କରି ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ଏହି ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ବିଚାର ବିମର୍ଷ କରିବା ପାଇଁ ତିନିଥର ଏହାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିବେଶନ ଆହୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିବେଶନ ମାନଙ୍କରେ ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଚାପ ପକାଯାଇଛି ସତ; ମାତ୍ର ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଉତ୍ତେଜନା କାରଣରୁ ଏହା ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଗଣ ବିଧ୍ୱଂସୀ ଅସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଆଶା ସଂଚାର କଲା । ୧୯୯୬ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟାପକ ପରୀକ୍ଷା ନିଷେଧ ଚୁକ୍ତି (CT BT) ର ଚିଠା ଗୃହୀତ ହେଲା । ମାତ୍ର ଏହି ଚୁକ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାର ଆଶା କ୍ଷୀଣ ଥିଲା, କାରଣ ଭାରତ ସହିତ ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏହାକୁ ଏକ ଅବାସ୍ତବ ଚୁକ୍ତି ବୋଲି ମତପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଲା– ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ପାଂଚଟି ପରମାଣୁ ଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍ଣ୍ଣ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗ ନିରସ୍ତ୍ର ହୁଅନ୍ତୁ, ତାପରେ ଚୁକ୍ତି କଥା ଚିନ୍ତା କରାଯିବ ।

ଏହି ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଗଠନମୂଳକ ଦିଗଟି ହେଲା– ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍ ନିରୋଧ (୧୯୯୭) ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ (୧୯୯୩) ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗଚ୍ଛିତ ରାସାୟନିକ ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା, ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାରେ ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନକୁ ନଷ୍ଟ କରିଛି ଓ ଗଚ୍ଛିତ ରାସାୟନିକ ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରୁଛି । ୧୯୯୦ ମସିହାରେ ଇରାକ୍‌ରେ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା ରାସାୟନିକ ଓ ଜୈବିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଭୂମିକା ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ୩୧.୩

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର

୧। ପୃଥିବୀରେ ବାସ କରିବା ପାଇଁ ________ଅସ୍ତ୍ର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

୨। ଅସ୍ତ୍ରର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅପେକ୍ଷା ପୃଥିବୀରେ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ନିରାପତ୍ତା ହେଉଛି ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ପରନ୍ତୁ ସେଥିରେ ବ୍ୟୟକରାଯାଉଥିବା ________ କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ।

୩। ପରମାଣୁ ଓ ଅଣପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ ?

୪। ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ________ ଥର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିବେଶନ ଡକାଇଥିଲା

୫। ________ ମସିହାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସାଧାରଣ ପରିଷଦରେ ପରିମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟାପକ ପରୀକ୍ଷା ନିଷେଧ ଚୁକ୍ତି (CTBT) ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ।

ତୁମେ କ'ଣ ଶିଖିଲ ?

ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଅନେକ ଉଦ୍ୟମ କରିଅଛି । ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଆପୋଷ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏହା ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକରିଛି, ସେଥିରୁ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ମିଳିଛି ଓ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ମିଳିପାରିନାହିଁ । ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟିକରୁଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଓହରିଯିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅନେକ ପରାମର୍ଶ ଉପଦେଶ ଦେଇଆସିଛି । ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରମଣ ହେଲେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷାପାଇଁ ସାମରିକ ବାହିନୀର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘକୁ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଗଠନ ସମୟରେ ଏହି ଉଦ୍ୟମର ଆବଶ୍ୟକତା ସଂପର୍କରେ ଚିନ୍ତା କରାଯାଇନଥିଲା । ସେ ଯାହାହେଉ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ପରେ ଏହି ରଣ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିଆସିଛି । ପ୍ରଥମରୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଆସିଛି ସତ ମାତ୍ର କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଏହାକୁ ଆଶାନୁରୂପ ସଫଳତା ମିଳିନାହିଁ ।

ଅନୁଶୀଳନୀ

୧। ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରମୁଖ ଚାରିଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ'ଣ ?

୨। ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମଧ୍ୟସ୍ଥିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନା କର ।

୩। ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ବିଭିନ୍ନ ଅଣ-ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡିକ କ'ଣ ?

୪। ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମିଳିତ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିଜସ୍ୱ ସାମରିକ ବାହିନୀ କାହିଁକି ନାହିଁ ?

୫। ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କ'ଣ ? ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?

୬। ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଉଦ୍ୟମର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

Notes

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର

୩୧.୧

୧। ଠିକ୍

୨। ଭୁଲ୍

୩। ଠିକ୍

୪। ଠିକ୍

୫। ଭୁଲ୍

୩୧.୨

୧। ସ୍ଥାୟୀ ସାମରିକ ବାହିନୀ

୨। ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

୩। ଇରାକ୍

୪। ୬୦

୫। କାମ୍ବୋଡିଆ

୩୧.୩

୧। ପରମାଣୁ

୨। ସମ୍ବଳ

୩। ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟାପକ ପରୀକ୍ଷା ନିଷେଧ ଚୁକ୍ତି

୪। ତିନି

୫। ୧୯୯୬

ଅନୁଶୀଳନୀର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ସଙ୍କେତ :

୧। ୩୧.୧ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

୨। ୩୧.୨ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

୩। ୩୧.୩ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

୪। ୩୧.୪ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

୫। ୩୧. ୫ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

୬। ୩୧. ୬ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଦେଖ

❑❑❑